

Η Μυρτιδιώτισσα και η θεραπεία του Παραλύτου

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Η Σύναξη της Παναγιάς της Μυρτιδιώτισσας στα Κύθηρα και ανάμνηση της ιάσεως του παραλύτου τιμώνται από την Εκκλησία μας στις 24 Σεπτεμβρίου

Σύμφωνα με την παράδοση η αυθεντική εικόνα της Θεοτόκου με το Χριστό βρέθηκε από ένα βοσκό σε μια κοιλάδα νοτιοδυτικά του νησιού γεμάτη από μυρτιές, που ονομάζονται «Μυρτίδια», τον 13ο αιώνα μ.Χ. Στην εικόνα αυτή αρχικά «διεκρίνοντο καθαρά τα χαρακτηριστικά μέχρι στέρνων» της Θεομήτορος και του Χριστού, «με την πάροδο του χρόνου όμως απέκτησε σταδιακά το σκούρο χρώμα».

Το πιθανότερο είναι η ιστορία της εικόνας αυτής να έγινε από τον Ευαγγελιστή Λουκά (1ος αιώνας μ.Χ.). Στη θέση της «εύρεσης» ο πτωχός βοσκός έκανε ένα μικρό εκκλησάκι και στην περιποίηση του αφιέρωσε τον υπόλοιπο χρόνο της ζωής του. Μετά το θάνατο του ευσεβούς βοσκού, την περιποίηση του μικρού Ναού της Μυρτιδιώτισσας ανέλαβε ο Μοναχός Λεόντιος, ο οποίος με χρηματική βοήθεια

Κυθηρίων μεγάλωσε λίγο το αρχικό εκκλησάκι και έκτισε γύρω του μερικά κελιά για τη φιλοξενία των προσκυνητών.

Όμως το πλήθος των προσκυνητών που κατέφθαναν από διάφορα μέρη δημιούργησε την ανάγκη ενός μεγάλου Ναού. Το δύσκολο αυτό έργο της ανέγερσης ξεκίνησε με πολύ ζήλο, προσπάθειες και εράνους ο δραστήριος Ιερομόναχος Αγαθάγγελος Καλλίγερος το 1841 μ.Χ. και σε δεκαέξι χρόνια έγινε ένα υπέροχο συγκρότημα που αποτελείται από μεγαλοπρεπή Ναό, ένα αριστουργηματικό πανύψηλο καμπαναριό και πολλά κελιά φιλοξενίας.

Ο μικρός Ναός της «εύρεσης», το Καθολικό, όπως λέγεται, παρέμεινε κάτω από το μεγάλο Ναό, διατηρείται σε άριστη κατάσταση και εκεί φυλάσσεται κατά τους χειμέριους μήνες η εικόνα της Παναγίας που η αγάπη των Κυθηρίων τη φύλαξε μέσα σε μια ολόχρυση επένδυση, αληθινό αριστούργημα φτιαγμένο από τον Κρητικό καλλιτέχνη Νικόλαο Σπιθάκη το 1827 μ.Χ.

Στο κάτω μέρος της χρυσής επένδυσης απεικονίζονται τρία θαύματα: το θαύμα της εύρεσης της εικόνας από το βοσκό, το θαύμα της θεραπείας του παραλύτου στις 24 Σεπτεμβρίου (αρχές του 17ου αιώνα) και το θαύμα της διάσωσης του φρουρίου των Κυθήρων από τους κεραυνούς (22 Ιανουαρίου 1829) κατά τη διάρκεια της φύλαξης της εικόνας της Παναγίας εντός του φρουρίου για το φόβο των πειρατών που μαστίζαν τη Μεσόγειο.

Ο Ιερός Ναός εορτάζει στις 24 Σεπτεμβρίου, ημέρα εορτασμού του θαύματος της θεραπείας του παραλύτου. Στον Ιερό Ναό υπάρχουν δύο παρεκκλήσια, το ένα αριστερά του Τέμπλου, αφιερωμένο στην Οσιοπαρθενομάρτυρα Ελέσα (βλέπε 1 Αυγούστου) και το άλλο δεξιά στον Όσιο Θεόδωρο (βλέπε 12 Μαΐου).

Αξίζει να επισημάνουμε ότι στο στέμμα της Πανσέπτου Εικόνας της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, υπάρχει προσαρμοσμένο «Πολυτιμότατον αδαμαντοκόλλητον εν σχήματι ημισελήνου χρυσούν κόσμημα». Ας θυμηθούμε την ιστορία του:

Σύμφωνα με όσα ο αείμνηστος Σοφοκλής Καλόυτσης, ο υμνογράφος της Μυρτιδιώτισσας διέσωσε (ακολουθία Μυρτιδιωτίσσης, έκδοσις 5η, σελ. 149), βρισκόταν κάποτε στα Κύθηρα, κάποιος Τούρκος πλούσιος και επιφανής, εγκατεστημένος στην τουρκοκρατούμενη Κρήτη, ο οποίος ήταν Μωαμεθανός.

Κάποια ημέρα παρατήρησε ασυνήθη συγκέντρωση κόσμου, στην πλατεία του Μητροπολιτικού Ναού του Εστευρωμένου στη Χώρα.

Ρώτησε τι συμβαίνει και του είπαν ότι το Νησί μαστίζεται από πολύμηνη ανομβρία και για αυτό θα πραγματοποιηθεί Λιτανεία της Αγίας Εικόνας της Μυρτιδιώτισσας,

η οποία είχε ήδη κατέβει από το κάστρο που φυλασσόταν τότε και βρισκότανε μέσα στον Εσταυρωμένο.

Όμως ο ουρανός ήταν καταγάλανος και δεν φαινόταν ούτε ίχνος νέφους στον ορίζοντα.

Ο Τούρκος εχλεύασε αυτή την ενέργεια γιατί η λογική έλεγε ότι δεν θα φέρει αποτελέσματα. Και ήταν τόσο σίγουρος για αυτό, που δήλωσε ότι εάν μετά την Λιτανεία επακολουθήσει βροχή, θα αφιέρωνε το χρυσό κόσμημα της ημισελήνου που είχε μαζί του, στην Ιερή Εικόνα.

Η Λιτανεία έγινε με κατάνυξη και οι Κυθήριοι γονυκλινείς παρακάλεσαν για την λύση της ανομβρίας. Και το θαύμα έγινε. Μόλις η Ιερά Πομπή επέστρεψε στον Ναό, άρχισε να πέφτει ραγδαία βροχή.

Ο αλλόθρησκος τήρησε την υπόσχεση του και αφιέρωσε το κόσμημα στην Παναγία.

Πότε έγινε αυτό δεν αναφέρεται. Ίσως έγινε πριν το 1837 μ.Χ. Τότε έγινε η χρυσή επένδυση της Εικόνας από τον Καλλιτέχνη Νικόλαο Σπιθάκη και μάλλον αυτός έκανε την προσαρμογή της ημισελήνου στο στέμα της Παναγίας «Εις αιωνίαν ανάμνησιν του τελεσθέντος θαύματος της λύσεως της ανομβρίας».

Πιθανόν λοιπόν η αφιέρωση να είχε προηγηθεί του 1837 μ.Χ.

Αυτό το θαύμα της Παναγίας μας, ενέπνευσε τον Υμνογράφο αείμνηστο Σοφοκλή Καλούτση και αφιέρωσε ολόκληρον οικον στους χαιρετισμούς της Μυρτιδιώτισσας, για να εξυμνήσει.

«Χαίρε η λήξις της ανομβρίας
Χαίρε η παύσις της λειψυδρίας
Χαίρε υετόν δαψιλή καταπέμπουσα
Χαίρε ουρανόθεν την γην η δροσίζουσα...»

Ὑμνοι Δοξολογικοὶ καὶ Παρακλητικοὶ εἰς τὴν Μυρτιδιώτισσαν, εἰς τύπον τῶν μεγαλυναρίων,* ὧν ἡ ἀκροστιχὶς ᾽ Μητρόθεε διάσωσον

Μητρόθεε Ἄνασσα Οὐρανοῦ,
ὄντως Πλατυτέρα, καὶ Ἀγγέλων
φωτοειδῶν, τῶν ἀκαταπαύστως,
ὕμνούντων τὴν σὴν δόξαν,
Δέσποινα καὶ Κυρία, Θεομακάριστε.

Ηλίου τῆς δόξης τοῦ νοητοῦ, τῆς

Δικαιοσύνης ἀπαστράψαντος τοῖς
ἐν γῆ, τοῦ πάντων Δεσπότου, Κυρίου
καί Σωτῆρος, Μήτηρ ὑπάρχεις ὄντως,
ἡ Παμμακάριστος.

Τεκοῦσα ἀφράστως τόν σόν
Υἱόν, τόν Παντευεργέτην καί Σωτῆρα
καί Λυτρωτήν τόν κόσμον λυτροῦσαι,
παθῶν καί καχεξίας, ὡς πάντων
ὑπερτέρα, Μυρτιδιώτισσα.

Ρᾶνον θείοις μύροις τόν
σόν λαόν, ἡ ἐν μυρτιδίοις ἀνατείλασα θαυμαστῶς,
ἀγία Εἰκόνι, θαυματουργῶ καί θεία, καί
δίδου τήν σήν χάριν,
Μυρτιδιώτισσα.

Οἱ ἔχοντες σκέπην σήν κραταίαν,
σεμνύνονται πάντες καί καυχῶνται
κατά Θεόν, σέ ἔχοντες τεῖχος, καί
θείαν προστασίαν, σεισμῶν πυρός
καί βλάβης, διαφυλάττουσαν.

Θεράπευσον Κόρη σούς ὑμνητάς,
ψυχῶν τε τάς νόσους, καί σωμάτων
τάς χαλεπάς, καί ἴασαι Μῆτερ, κακῶν
καί ἀσθενείας, δεινῶν ἀρρωστημάτων,
Μυρτιδιώτισσα.

Εκ πάσης ἀνάγκης καί πειρασμῶν,
χαλεπῶν κινδύνων ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ,
ρῦσαι νεολαίαν δεινῶς κλονιζομένην,
καί δοκιμαζομένην,
Μυρτιδιώτισσα.

Εξελε τούς νέους Μῆτερ Θεοῦ,
παθῶν καί κινδύνων πολυτρόπων
παντοδαπῶν, κράτυνον τήν πίστιν
τά ἦθη καί τό σέβας, θεία κληρονομία,
Μυρτιδιώτισσα.

Δεσμῶν ἀμαρτίας φθοροποιῶν,

καί πάσης κακίας καταχρήσεων
συμφορῶν, καί λευκοῦ θανάτου,
ἐκλύτρωσαι Παρθένε, φιλτάτην νεολαίαν,
Μυρτιδιώτισσα.

Ιλέω σου ὄμματι στοργικῶ,
καί σῇ εὐσπλαγχνίᾳ διαφύλαττε
μητρικῇ, τάς νήσους Κυθήρων
καί τῶν Ἀντικυθήρων, σεισμῶν
πυρός μαχαίρας, Μυρτιδιώτισσα.

Αγάπην ὁμόνοιαν καί στοργήν,
παράσχου συζύγοις καί γονεῦσι
Μῆτερ Θεοῦ, καί δίδου πλουσίως,
χαράν καί εὐφροσύνην, πιστότητα εἰρήνην,
Μυρτιδιώτισσα.

Σεισμοῦ διασώζουσα φυσικοῦ,
σεισμικὰς δονήσεις σύ ἀπότρεψον
ἠθικάς, καί ἐκ ναυαγίων, οἰκογενείας σῶζε, φρίκης διαζυγίων,
Μυρτιδιώτισσα.

Ω Μῆτερ τοῦ Λόγου καί Λυτρωτοῦ,
σὴν χάριν αἰτοῦμεν
ἐκκαρδίας τε καί ψυχῆς, μετάνοιαν
δοῦναι, σοῖς δούλοις ἀναξίοις,
οἰνοποσίας πάθους, σύ ἀπαλλάττουσα.

Σωτῆρα ἢ τέξασα καί Θεόν,
παντοίων κινδύνων διασώξεις
καί συμφορῶν, αἰρέσεως πλάνης,
σχίσματος τῆς μανίας,
ἐν τάχει ἀπαλλάττεις,
Μυρτιδιώτισσα.

Ο πάντων ἀγίων τάς ἀρετάς,
ἀεὶ ὑπερβαίνων ὡς ὁ Κύριος καί
Θεός, Μητέρα σου θείαν, σεμνήν
Ὑπεραγίαν, πρόσδεξαι δυσωποῦσαν,
Μυρτιδιώτισσαν.

Νεότητα σώζουσα ὦ Ἄγνή,

ἀνθρώπους ὠρίμους, οἴκους
νέους θεοσεβεῖς, καί τίμιον
γῆρας, διαφυλάττειν σπεύδεις,
Κυρία τῶν Ἀγγέλων,
Μυρτιδιώτισσα.

*Οἱ ὕμνοι οὗτοι, συντεθέντες χάριτι Θεῖα καί εὐδοκίᾳ τῆς Παναχράντου διὰ τήν προστασίαν τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς φοβεῖας τοῦ σεισμοῦ ἀπειλῆς καί λοιπῶν κινδύνων, ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Κυθήρων Σεραφεῖμ (Ἰούνιος 2006), ψάλλονται μετά τά Μεγαλυνάρια τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως καί κατὰ τάς ἱεράς λιτανεύσεις τῆς ἁγίας Εἰκόνοσ τῆς Μυρτιδιωτίσεως.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'.

Λαοί νῦν κροτήσωμεν, δεῦτε τάς χεῖρας πιστῶς καί ἄσωμεν ἄσμασι τῇ Θεομήτορι ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· Χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων Χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, Χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τήν ἴασιν βραβεύσασα.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς κρήνη ἀκένωτος, τῶν παρὰ σοῖ ἀγαθῶν, Εἰκῶν σου ἡ πάνσεπτος, τοῖς Κυθηρίοις Ἀγνή, ἐδόθη κραυγάζουσι, χαῖρε ἡ προστασία, πάντων τῶν δεομένων χαῖρε ἡ σωτηρία, τῶν τιμώντων σὲ πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ, τὴν ἴασιν βραβεύουσα.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῇ Θεοτόκῳ οἱ πιστοὶ νῦν προσπελάσωμεν Ὡς χορηγούσῃ δαψιλῶς πᾶσιν ἰάματα, Ἀναμέλποντες ἐφύμνια μετὰ πόθου. Ἀλλ' ὥς ἡγείρας παράλυτον, Θεόνυμφε, Ἀπὸ πάσης ἡμᾶς ῥῦσαι περιστάσεως Τοὺς σοὶ κράζοντας· χαῖρε δόξα παγκόσμιος.

Κάθισμα

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Τῆς α' Στιχολογίας,

Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί, δεῦτε θεάσασθε θερμῶς θαῦμα παράδοξον καί γάρ, σήμερον ἔλαμψεν ἡμῖν, ἐν τῇ πανσέπτῳ καί τεσσαρακονθημέρῳ ἡμέρᾳ τῆς ἀγνῆς θείας κοιμήσεως, ἐν ᾗ λαμπρῶς τελοῦμεν τὴν πανήγυριν, πᾶς ὁ λαός καί παῖδες τῶν Κυθηραίων· καί γάρ Παράλυτον ἡγείρεν ἡ Θεοτόκος, ἐν τῷ ἀγίῳ τῶν Μυρτιδίων Ναῶ αὐτῆς.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ´. Τό προσταχθέν.

Τῆς β´ Στιχολογίας

Τῶν Ὁρθοδόξων ὁ πιστός σύλλογος θεῖος ἐν τῷ πανσέπτῳ σου Ναῶ, Κόρη πανάχραντε, μετά πόθου προθύμως νῦν προσπελάζων, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου κράζει θερμῶς. Ἐν ᾧρᾳ τῆς καταδίκης τε καί ὀργῆς, τῆς μελλούσης Κολάσεως, λύτρωσαι πάντας τούς πιστούς, καί σωτηρίαν δώρησαι τοῖς πιστῶς προσκυνοῦσί σε.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος δ´. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγη εὐλαβῶς, τῶν Κυθηραίων ὁ λαός καί ἐλάμβανεν εἰς νοῦν, τῶν ἀκενώτων δωρεῶν, πηγὴν σε εἶναι, Θεόνυμφε καί Παρθένε, ἄνανδρον, Παρθένον καί πανέντιμον, πύλην κεκλεισμένην Θεοῦ ἡμῶν καί ἱερόν παλάτιον τοῦ Λόγου καί πλάστου Πατρός τοῦ ὑψίστου, τοῦ γεννηθέντος σπέρματος δίχρα, ἐκ τῆς νηδύος σοῦ τῆς θεόπαιδος.

Ὁ Οἶκος

Ἄγγελοι ἀοράτως, καί βροτῶν πᾶσα φύσις, συμφώνως ἀνυμνήσωμεν πάντες, τὴν πανθαύμαστον Θεοτόκον ἀγνὴν· πολλῶν γάρ θαυμάτων αὐτουργός πέφηνε, καί ταύτην χαρμοσύνως εὐφημήσωμεν, πιστῶς βοῶντες.

Χαῖρε Παρθένε Μήτηρ Κυρίου.

Χαῖρε ἀρχή Μυστηρίου Θείου.

Χαῖρε ἀνομβρίας αὐχμὸν καταπαύουσα.

Χαῖρε ἐναντίους ἐχθρούς καταθραύουσα.

Χαῖρε ὅτι τὸν παράλυτον καθυγείωσας λαμπρῶς.

Χαῖρε ὅτι τῶν προσφύγων σου προστατεύεις ἐναργῶς.

Χαῖρε ὅτι τῶν Κυθηραίων πέλεις καύχημα πάντων.

Χαῖρε παντός τοῦ κόσμου ὑπερμέγιστον θάμβος.

Χαῖρε δι' ἧς ἡ χαρά ἐπέλαμψε.

Χαῖρε δι' ἧς ἡ λύπη κατέπαυσε.

Χαῖρε ἀγνή ἀσθενῶν ἰατρεία.

Χαῖρε πάντων τῶν πιστῶν σωτηρία.

Χαῖρε δόξα παγκόσμιος.

Μεγαλυνάριον

Ὡφθης τῶν Κυθήρων καταφυγή, ἐξαιρέτῳ τρόπῳ, ἀναβλύζουσα ἐν αὐτοῖς, ἐκ τῆς σῆς Εἰκόνης, προνοίας σου τὰ ρεῖθρα, ᾧ Κεχαριτωμένη· διὸ ὑμνοῦμέν σε.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

Χαίροις, τῶν Κυθήρων ἡ ἄρωγός καί καύχημα μέγα καί γλυκεῖα καταφυγή. Χαίροις,

Ὁρθοδόξων ταχεῖα προστασία, εὐλογημένη Κόρη Μυρτιδιώτισσα.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

Πάλαι ὡς ἀνεῦρε τῇ Σῇ ὁμφῇ, ἐν κλάδοις μυρσίνης τὴν Εἰκόνα Σου τὴν σεπτὴν ὁ ποιμὴν, Παρθένε, ἐν εὐφροσύνῃ θείᾳ, αὐτὴν Μυρτιδιώτισσαν ἐπωνόμασε.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

Νόσους θεραπεύεις τὰς χαλεπὰς, κεραυνούς διώκεις, ἀνομβρίαν λύεις δεινὴν, ὡς ὄντως μεγίστη ἡ δόξα καὶ ἡ χάρις καὶ ἡ σεπτὴ Σου κλῆσις, Μυρτιδιώτισσα.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

Ὡφθη ἱατρεῖον πνευματικόν, ὃ ἐν Μυρτιδίῳ θεῖος οἶκός Σου καὶ σεπτός, ψυχῶν γὰρ ἰᾶται καὶ τῶν σωμάτων πάθη, τῇ Σῇ ἐπιστάσι, Μυρτιδιώτισσα.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

Ἄπαντας προφθάνεις ὡς συμπαθής, τοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ τοὺς πέλας καὶ τοὺς μακρὰν καὶ τούτοις παρέχεις βοήθειαν ταχεῖαν, ὑμνοῦντας Σου τὴν χάριν, Μυρτιδιώτισσα.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

Τοὺς ἐξαιτουμένους ἀπὸ ψυχῆς, τῆς Σῆς Θεοτόκε, ἀντιλήψεως τὴν ἰσχύν, σῶζε πάσης βλάβης καὶ πάσης δυσχερείας, ὡς Μήτηρ τοῦ ἐλέους, Μυρτιδιώτισσα